

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/sledztwa/akty-oskarzenia/17138,321-Akt-oskarzenia-przeciwko-Stanislawowi-J.html>
01.03.2026, 16:43

321. Akt oskarżenia przeciwko Stanisławowi J.

Prokurator Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w Rzeszowie w dniu 18 lutego 2015 r. skierował do Sądu Rejonowego w Rzeszowie, akt oskarżenia przeciwko byłemu funkcjonariuszowi Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Rzeszowie Stanisławowi J., zarzucając mu dopuszczenie się w okresach od 12 listopada 1951 r. do 12 marca 1952 r., od 26 listopada 1951 r. do 11 marca 1952 r. i od 2 października 1952 r. do grudnia 1952 r. w Rzeszowie, trzech zbrodni komunistycznych, będących jednocześnie zbrodniami przeciwko ludzkości.

W celu wymuszenia na Michał B. -pozbawionym wolności i przetrzymywanym w areszcie tego Urzędu - przyznania się do popełnienia zarzucanych mu czynów i złożenia żądanych wyjaśnień na temat działalności Polskich Powstańczych Sił Zbrojnych, znęcał się nad nim. Michał B. był wielokrotnie przesłuchiwany na te same okoliczności, bity, zmuszany do skakania żabek oraz przetrzymywany w specjalnej, nieoświetlonej, zawilgoconej celi zwanej karcerem bądź ciemnicą, gdzie na głowę kapłała mu woda.

W celu wymuszenia na - pozbawionej wolności i przetrzymywanej w areszcie tego Urzędu - Katarzynie T. przyznania się, do popełnienia zarzucanych jej czynów i złożenia żądanych wyjaśnień na temat działalności Polskich Powstańczych Sił Zbrojnych, znęcał się nad nią.

Katarzyna T. była przetrzymywana przez pierwsze kilkanaście dni - nie mniej niż 2 tygodnie - w specjalnej, nieoświetlonej, pozbawionej okien i nieogrzewanej celi, często, długotrwale przesłuchiwana na te same okoliczności, zazwyczaj nocą. Krzyczano na nią i wielokrotnie grożono umieszczeniem w pomieszczeniu ze szczurami, pobiciem i popełnieniem zabójstwa przez powieszenie.

W celu wymuszenia na Adamie M. -pozbawionym wolności i przetrzymywanym w areszcie tego Urzędu - przyznania się do popełnienia zarzucanych mu czynów i złożenia żądanych wyjaśnień na temat działalności Żołnierzy Wolnej Polski, znęcał się nad nim. Działania te polegały na dokonywaniu częstych przesłuchań na te same okoliczności, trwających zazwyczaj bardzo długo, o różnych porach, głównie nocą, wielokrotnym biciu go, uderzaniu między innymi fragmentami krzesła, kopaniu po całym ciele, nieustannym wyzywaniu i obrażaniu słowami wulgarnymi i obraźliwymi oraz przetrzymywaniu w specjalnej, zawilgoconej i nieogrzewanej celi.

Należy dodać, że Stanisławowi J. zarzucano dopuszczenie się drugiej i trzeciej zbrodni wspólnie i w porozumieniu z nieustalonymi co do liczby i tożsamości funkcjonariuszami Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego w Rzeszowie.

Czyny zarzucane oskarżonemu zostały zakwalifikowane przez prokuratora jako przestępstwa opisane w art. 246 kk i 286 § 1 w zw. Z art. 36 kk z 1932 r. wzw. z art. 2 ust. 1 oraz art. 3 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o IPN-KŚZpNP.

W dniu 20 września 2017 r. Sąd Rejonowy w Sanoku wydał postanowienie o umorzeniu postępowania wobec Stanisława J. ze względu na śmierć oskarżonego (na podstawie art. 17 § 1 pkt 5 kpk).